

ανθρώπους εκεί. Ταίριαζε στην πλοκή του βιβλίου, γιατί έχει να κάνει με την ίαση και το πώς αντιμετωπίζεις τα τραύματα που έχεις, είτε είναι εσωτερικά είτε εξωτερικά. Θεώρησα ότι είναι ένας καλός τρόπος για να χτίσω την ιστορία μου και ταυτόχρονα να μιλήσω για το τι περνάνε αυτοί οι άνθρωποι όταν γυρίζουν από τον πόλεμο. Ανθρωποι που θα θεωρούσες απόλυτα φυσιολογικούς πάνε στον πόλεμο και τους ζητείται να κάνουν πράγματα που δεν θα έκαναν υπό άλλες συνθήκες. Και μετά επιστρέφουν και τους ζητείται να είναι και πάλι φυσιολογικοί. Πώς μπορείς να είσαι φυσιολογικός όταν έχεις κάνει και έχεις δει όλα αυτά τα πράγματα;».

Ποια ήταν τα συναισθήματα αυτών των ανθρώπων απέναντι στον πόλεμο στον οποίο τους έστειλαν; Περιγράψτε τα συναισθήματά τους απέναντι στο νέο, ακρωτηριασμένο σώμα τους, αλλά όχι τι αισθάνονται για την απία της κατάστασής τους... «Πρέπει να είμαι ειλικρινής ως συγγραφέας και να μην παρεμβάλλω τα προσωπικά μου αισθήματα. Αυτό που είδα είναι ότι οι στρατιώτες δεν είναι πολύ πολιτικοποιημένοι. Δεν θέλουν να πουν αν άξιζε που πήγαν στον πόλεμο, αν αυτός ο πόλεμος ήταν "δίκαιος". Στάληπκαν εκεί και ακολουθούσαν εντολές. Μου έκανε εντύπωση πόσο αισιόδοξοι ήταν σε σχέση με αυτό που τους είχε συμβεί. Πιστεύω ότι εγώ στη θέση τους θα ένιωθα πικρία. Δεν υποστήριξα την εισβολή στο Ιράκ και ακόμη δεν έχω καταλάβει τι κάνουμε στο Αφγανιστάν. Μπορεί να υπάρχει ένας καλός λόγος, αλλά δεν έχει ακόμη ειπωθεί με ικανοποιητικό τρόπο. Επρεπε όμως να το κρατήσω έξω από το βιβλίο, γιατί οι στρατιώτες πραγματικά δεν μιλούν για αυτό».

Είναι ενδιαφέρον ότι τα στρατολογικά γραφεία, όπως αναφέρετε στο βιβλίο, βρίσκονται σε φτωχογειτονίες και σε αυτά συχνά καταφεύγουν νέοι που απλώς θέλουν να γλιτώσουν από τη σχεδόν νομοτελειακή ενασχόλησή τους με τον κόσμο των ναρκωτικών. «Ναι. Και αυτό που κάνουν είναι ότι διευρύνουν το ταξικό χάσμα. Το στρατολογικό γραφείο που αναφέρω στο βιβλίο μου βρίσκεται επίσης πολύ κοντά στο σπίτι μου. Αυτοί οι τύποι πηγαίνουν στα δημόσια σχολεία και μιλούν στα παιδιά. Ζω σε μια γειτονιά της εργατικής τάξης, ακόμη μένω στη γειτονιά όπου μεγάλωσα, μολονότι δεν είμαι αναγκασμένος, αλλά μου αρέσει. Ok; Αν έμενα στην άλλη πλευρά της πόλης, εκεί όπου μένουν οι πλούσιοι, δεν θα έβλεπα αυτά τα γραφεία, δεν θα έβλεπα αυτούς τους τύπους να πηγαίνουν στα σχολεία. Επειδή αυτά τα παιδιά, της "άλλης πλευράς", θα πάνε στα κολέγια, θα ακολουθήσουν τον δρόμο των γονιών τους, θα κληρονομήσουν τον πλούτο τους. Δεν χρειάζεται να υπηρετήσουν την πατρίδα τους, θα κάνουν κάτι >>

άλλο. Το μήνυμα που στέλνεται λοιπόν είναι: "Εσύ είσαι πολύ καλός για να σε χαλαρίσουμε", από τη μία, "εσύ δεν είσαι αρκετά καλός για να βελτιώσεις τον εαυτό σου με κάποιον άλλον τρόπο", από την άλλη. Το αποτέλεσμα είναι ότι ουσιαστικά έχουμε δύο χώρες. Πάντα είχαμε δύο χώρες: τους έχοντες και τους μη έχοντες. Αυτό είναι ο απόλυτος ορισμός του κοινωνικού μας συστήματος εδώ».

Δεν έχει αλλάξει καθόλου η κατάσταση τα τελευταία χρόνια; «Όσον αφορά τα στρατολογικά, θα έλεγα ότι είναι χειρότερα. Όταν ήμουν εγώ νέος, ο καθένας μπορούσε να στρατολογηθεί και να σταλεί στο Βιετνάμ. Υπήρχε μεγαλύτερη ισότητα πριν από 20-25 χρόνια σε σχέση με σήμερα. Αν γινόταν τώρα στρατολόγησι, όπως συνέβη στο Βιετνάμ, αυτός ο πόλεμος στο Ιράκ δεν θα γινόταν ποτέ, γιατί θα υπήρχε απίστευτη κατακραυγή από το κοινό. Διότι οι άνθρωποι που ψηφίζουν, οι άνθρωποι που δίνουν χρήματα για τις εκστρατείες των πολιτικών, οι άνθρωποι με εξουσία θα ήταν αντίθετοι σε αυτόν τον πόλεμο αν έπρεπε να πάνε οι γιοι και οι κόρες τους. Ενώ εδώ είναι σαν να μη γίνεται καν πόλεμος: επειδή δεν έχει αγγίξει την ανώτερη τάξη».

Πώς θα ανηδρούσατε αν σας έλεγαν οι γιοι σας ότι θα ήθελαν να πάνε να πολεμήσουν; «Κοιτάξτε, δεν είμαι ειρηνιστής. Καταλαβαίνω ότι κάποιες φορές ο πόλεμος είναι απαραίτητος, όπως, για παράδειγμα, ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος. Δεν μπορώ όμως να σκεφτώ έναν πόλεμο έπειτα από αυτόν ο οποίος να ήταν σωστός, απαραίτητος. Αν λοιπόν οι γιοι μου ήθελαν τη συμβουλή μου, θα τους έλεγα: "Μην το κάνετε, εκτός αν υπάρχει σοβαρός λόγος"».

Υπήρξατε ένθερμος υποστηρικτής του Μπαράκ Ομπάμα. Είστε και απογοητευμένος μαζί του όμως, όπως πολλοί Αμερικανοί που πίστεψαν σε αυτόν; «Η Αριστερά είναι πολύ απογοητευμένη με τον Ομπάμα. Νομίζω όμως ότι δεν καταλαβαίνουν την πραγματικότητα του να είσαι πρόεδρος. Δεν μπορείς απλώς να κάνεις ό,τι θέλεις και δεν μπορείς να κάνεις μόνο ό,τι θέλει μια ομάδα. Η δική μου οπτική είναι πιο ρεαλιστική. Όταν επανεκλεγεί – και

θα επανεκλεγεί –, νομίζω ότι θα μπορέσει να κάνει κάποια πράγματα που θέλει να κάνει και κάποια που υποσχέθηκε στον κόσμο ότι θα κάνει. Πρέπει να έχει και δεύτερη θητεία, γιατί αυτό είναι το απαραίτητο διάστημα για να κάνει αυτά που θέλει. Όπως δόθηκε αυτή η ευκαιρία στον Τζορτζ Μπους τον νεότερο».

Τελικά καταφέρατε να τον συναντήσετε; Θεωρείστε άλλωστε ο αγαπημένος του συγγραφέας. «Πήγα στον Λευκό Οίκο, αλλά τα μέτρα ασφαλείας ήταν τόσο αυστηρά που δεν με άφησαν να τον δω: ήθελα να του σφίξω το χέρι. Μια μέρα θα τα καταφέρω».

Τι θα του λέγατε; «Αν είχα την ευκαιρία να καθήσω μαζί του και να πω περισσότερες από δυο κουβέντες, θα του μιλούσα για τον πόλεμο των ναρκωτικών, που νομίζω ότι έχει καταστρέψει μεγάλο μέρος αυτής της χώρας. Κάτι που δεν έχει συμβεί εδώ είναι η αποικιοποίηση και η νομιμοποίηση της μαριχουάνας. Πριν από 30 χρόνια και βάλε, η πλειονότητα των φυλακισμένων ήταν εγκληματίες, ενώ τώρα έχουν κάνει παραβάσεις που σχετίζονται με τα ναρκωτικά. Θα του έλεγα επίσης να μεταρρυθμίσει το σωφρονιστικό σύστημα, έτσι ώστε οι νέοι που μπαίνουν στη φυλακή να έχουν ευκαιρίες να αλλάξουν τη ζωή τους όταν βγουν από αυτήν».

Γιατί είναι τόσο μεγάλο το πρόβλημα των ναρκωτικών στις ΗΠΑ; Πώς θα βελτιώνει την κατάσταση η αποικιοποίηση; «Δεν νομίζω ότι είναι μεγαλύτερο το πρόβλημα από αλλού. Ο κόσμος καπνίζει χόρτο σε όλον τον πλανήτη. Θεωρείται έγκλημα. Αλλά δεν είναι, ουσιαστικά. Κάνω περιπολίες τα βράδια με αστυνομικούς. Οι περισσότερες κλήσεις που δέχονται είναι σχετικές με περιστατικά που συνδέονται με τη χρήση αλκοόλ. Ένας τύπος γρονθοκοπά τη γυναίκα του στο πρόσωπο επειδή είναι μεθυσμένος. Ποτέ δεν πήγαμε κάπου όπου ένας τύπος καπνίζει μαριχουάνα και χτυπάει τη γυναίκα του. Το αλκοόλ όμως είναι απόλυτα νόμιμο. Το λόμπι του αλκοόλ είναι πολύ δυνατό σε αυτήν τη χώρα, η κυβέρνηση βγάζει πολλά χρήματα από τους φόρους και θα μπορούσε να κάνει το ίδιο και με τη μαρι-

χουάνα. Αυτό που χρειάζεται είναι θέληση και κουράγιο από την πλευρά των πολιτικών για να το καταφέρουν».

Πώς αισθανθήκατε όταν μάθατε ότι είναι νεκρός ο Οσάμα μπιν Λάντεν; «Του άξιζε να πεθάνει. Δεν είχα αντικρουόμενα αισθήματα σχετικά με το θέμα. Δεν ήμουν χαρούμενος ούτε πανηγύριζα. Του άξιζε γιατί δολοφόνησε χιλιάδες αθώους ανθρώπους. Είναι καλό για τον κόσμο που δεν βρίσκεται πλέον στη Γη».

Για τη σύλληψη του Στρος-Καν ποια ήταν η γνώμη σας; «Και πάλι το άξιζε. Κακομεταχειρίζεται τις γυναίκες κατ'εξακολούθησι. Κάποιος που φέρεται έτσι θα πρέπει να τιμωρηθεί. Συνελήφθη και αν αποδειχθεί ότι είναι αθώος, τότε θα μπορεί να κυκλοφορεί ελεύθερος».

Έχετε εμπιστοσύνη στο νομικό σύστημα των ΗΠΑ; Πιστεύετε ότι είναι δίκαιο; «Όχι, δεν το πιστεύω. Αλλά είναι ό,τι έχουμε».

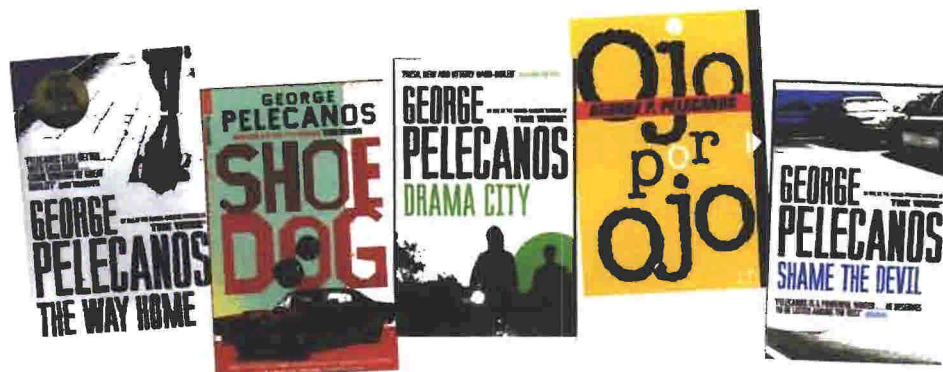
Ενημερώνεστε για τις εξελίξεις τον τελευταίο καιρό στην Ελλάδα; «Διαβάζω τις εφημερίδες, αλλά δεν μπορείς να ξέρεις τι είναι αλήθεια και τι όχι. Δημοσιεύονται θέματα εντυπωσιαστικά, βλέπεις κόσμο που καίει τράπεζες, βλέπεις διαδηλώσεις. Δεν ενημερώνεσαι όμως ουσιαστικά για τους μηχανισμούς της κρίσης. Για ποιους λόγους είναι η κατάσταση όπως είναι. Νομίζω λοιπόν ότι είμαι παραπληροφορημένος, όπως όλοι οι υπόλοιποι».

Είναι ενδιαφέρον πάντως ότι στους Αμερικανούς κάνει εντύπωση η βία στον δρόμο, αλλά δεν φαίνονται να προβληματίζονται ή να αμφισβητούν την περιβόητη κουλτούρα των όπλων που υπάρχει στις ΗΠΑ. Εσείς τι πιστεύετε; «Πιστεύω ότι θα έπρεπε να αποφασίσει ο κόσμος ανά περιοχή. Για παράδειγμα, στην Ουάσιγκτον οι κάτοικοι αποφάσισαν μέσω δημοψηφίσματος ότι δεν θέλουν όπλα στην πόλη τους. Οι πολιτικοί όμως της Πολιτείας προσπαθούν να ανατρέψουν αυτούς τους νόμους. Το λόμπι των όπλων είναι πολύ ισχυρό, δίνει χρήματα στους πολιτικούς και αυτοί διασφαλίζουν ότι τα όπλα

«Η Αριστερά είναι πολύ απογοητευμένη με τον Ομπάμα. Νομίζω όμως ότι δεν καταλαβαίνουν την πραγματικότητα του να είσαι πρόεδρος. Δεν μπορείς απλώς να κάνεις ό,τι θέλεις και δεν μπορείς να κάνεις μόνο ό,τι θέλει μια ομάδα. Η δική μου οπτική είναι πιο ρεαλιστική. Όταν επανεκλεγεί – και θα επανεκλεγεί – θα μπορέσει να κάνει πράγματα που υποσχέθηκε στον κόσμο ότι θα κάνει»

θα παραμείνουν νόμιμα. Οι πολιτικοί θέλουν τα χρήματα τα οποία προέρχονται από τον NRA, (σ.σ. National Rifle Association). Δεν νομίζω ότι έχει κανείς αντίρρηση να είναι νόμιμα τα τουφέκια για το κυνήγι, αλλά τα πιστόλια χρησιμοποιούνται μόνο για να σκοτώνεις ανθρώπους. Δεν υπάρχει άλλος λόγος για την ύπαρξή τους».

Και όμως, είχατε μια άσχημη προσωπική εμπειρία εξαπτίας αυτής της κουλτούρας.

«Ήταν ένα πλίθιο ατύχημα. Μαζί με τον φίλο μου είχαμε κάνει κοπάνα από το σχολείο, πίναμε μπύρες και παίζαμε με το όπλο του πατέρα μου. Είχα ξεχάσει ότι ήταν γεμάτο και τον πυροβόλησα στο πρόσωπο. Σήμερα είναι ένας επιτυχημένος άνδρας και του έχω βαφτίσει ένα από τα παιδιά του, οπότε δεν υπήρξε μόνιμη βλάβη, αν και τότε μου είχε φανεί ότι η ζωή μου είχε καταστραφεί. Δεν ακούμπησα ξανά όπλο για πολύ καιρό, μετά ξανάπιασα στα χέρια μου, ενώ πλέον το έχω ξεπεράσει. Είχα μπλεξίματα με τον νόμο πολλές φορές στα χρόνια που ακολούθησαν. Αυτός είναι και ο λόγος που γράφω τόσο συχνά για εφήβους που μπλέκουν και μετά το ξεπερνούν. Πιστεύω στη λύτρωση. Όσον αφορά τα όπλα, όπως σας είπα, δεν είμαι εναντίον τους, αλλά θα έπρεπε να υπάρχουν νόμοι που να ελέγχουν τη χρήση τους. Για να οδηγήσεις αυτοκίνητο πρέπει να περάσεις από δύσκολες εξετάσεις. Οποιος θέλει να έχει στην κατοχή του ένα όπλο, πρέπει να κρίνεται ικανός μέσα από εξετάσεις προστού του δοθεί η άδεια. Είναι κοινή λογική».

Είστε λάτρης του κινηματογράφου, και μάλιστα και του σύγχρονου ευρωπαϊκού.

Τον «Κυνόδοντα» τον είδατε; «Ένας φίλος μου είναι διανομέας στη Νέα Υόρκη και μου έχει δώσει την ταινία αλλά δεν την έχω δει ακόμη. Έχω ακούσει πολύ καλά λόγια».

Στην Ελλάδα έχουν κάνει διεθνή επιτυχία ταινίες με θεματική που περιστρέφεται γύρω από την ελληνική οικογένεια και το πώς καταπιέζει τα μέλη της εκούσια ή ακούσια. Ποια είναι η άποψή σας επί του θέματος; «Δεν έχω εγώ τέτοια εμπειρία. Η οικογένειά μου ήταν πάντα πολύ σημαντική για μένα. Και όταν σκέφτομαι τους Έλληνες φίλους μου, νομίζω ότι αισθάνονται το ίδιο. Δεν λέω ότι αυτό δεν μπορεί να συμβαίνει, αλλά εγώ δεν το βίωσα

στην οικογένειά μου. Για εμένα η οικογένεια έχει τη μεγαλύτερη σημασία στη ζωή μου».

Συνήθως η ελληνική οικογένεια είναι υπερπροστατευτική. «Αυτό είναι καλό. Να έχεις πολλή αγάπη; Δεν υπάρχει τίποτε το αρνητικό σε αυτό. Εγώ δουλεύω με αυτά τα παιδιά που δεν είχαν αγάπη από την οικογένειά τους, δεν είχαν πατέρα ή υποστήριξη, και γι' αυτό τα θαλάσσωσαν στη ζωή τους. Πιστεύω το αντίθετο. Ότι κάθε παιδί θα έπρεπε να έχει αυτού του είδους την προσοχή. Αν θέλετε να το αποκαλέσετε "πίεση", αποκαλέστε το. Είναι όμως αυτό που σε ολοκληρώνει».

Ποιο ήταν το πιο σημαντικό πράγμα που σας έμαθε ο πατέρας σας; «Μου έμαθε πώς να είμαι άνδρας με το παράδειγμά του. Επρεπε να δουλεύει κάθε μέρα, δεν διαμαρτυρόταν. Ο,τι χρειαζόσαι στη ζωή είναι μια στέγη πάνω από το κεφάλι σου, φαγητό στο ψυγείο και αγάπη. Δεν χρειαζόσαι πολλά υλικά αγαθά. Εμείς δεν τα είχαμε. Είχα όμως ό,τι χρειαζόμουν μαζί με ένα παράδειγμα που μου υποδείκνυε τι να κάνω όταν μεγαλώσω για να γίνω άνδρας».

Αλήθεια, πώς σας φάνηκε το «Γάμος α λα ελληνικά» της Νία Βαρντάλος; Είναι όντως έτσι ο τρόπος που οι Έλληνες της Αμερικής βλέπουν τον εαυτό τους; «Τι χαζή ταινία! Ακόμη και η μητέρα μου, η οποία είναι ένας πολύ καλός άνθρωπος, την είδε και είπε: "Ξέρεις, έχουμε δουλέψει τόσο πολύ για να ξεφύγουμε από αυτά τα στερεότυπα και να τσι τώρα όλοι οι Αμερικανοί στους κινηματογράφους να γελάνε μαζί μας". Για παράδειγμα: Η ιδέα ότι ένας Έλληνας δεν θα ήθελε να πάει η κόρη του στο κολέγιο... Ποτέ δεν γνώρισα έναν Έλληνα που δεν ήθελε να πάει η κόρη του στο πανεπιστήμιο. Στην Αμερική αυτός είναι ο σκοπός. Θέλεις τα παιδιά σου να τα καταφέρουν καλύτερα από σένα. Ήταν γελοία ταινία, αλλά υποθέτω δεν έκανε κακό σε κανέναν».

Γιατί έχετε τέτοια εμμονή με τα παπούτσια; Τα περιγράφετε με πολλές λεπτομέρειες στα βιβλία σας. «Ήμουν πωλητής γυναικείων παπουτσιών για πολλά χρόνια όταν ήμουν στο κολέγιο. Ήταν η καλύτερη δουλειά που είχα ποτέ. Ακόμη και σήμερα, όταν συναντώ μια γυναίκα κοιτάζω τα μάτια της πρώτα και μετά τι φοράει στα πόδια της. Αυτά σου λένε ό,τι πρέπει να ξέρεις». ●